

Pandra Dražilová Klámalová
ilustrovala Marie Koželuková

Kouzelný kerbář

čte ní
pro
prvníáč
ky

bambóok®

čte ní
pro
prv ňáč
ky

bambôok®

Pandra Dražilová Llámalová
ilustrovala Marie Koželuková

Kouzelný herbář

bambook®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

*Automatizovaná analýza textů nebo dat ve smyslu čl. 4 směrnice 2019/790/EU a použití této knihy k trénování AI jsou **bez souhlasu nositele práv zakázány**.*

Sandra Dražilová Zlámalová

KOUZELNÝ HERBÁŘ

Vydala GRADA Publishing, a.s., pod značkou **bambóok**

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7

tel.: +420 234 264 401

www.grada.cz

jako svou 9979. publikaci

Ilustrace Marie Koželuhová

Odpovědná redaktorka Veronika Hrabánková

Grafická úprava Antonín Plicka

Zpracování obálky Antonín Plicka

Počet stran 72

Vydání 1., 2025

Výtiskla tiskárna FINIDR, s.r.o., Český Těšín

© Grada Publishing, a.s., 2025

Cover Illustration © Marie Koželuhová, 2025

ISBN 978-80-271-7881-0 (pdf)

ISBN 978-80-271-5442-5 (print)

Obsah

Předmluva	7
Jitrocel	9
Kopřiva	13
Mateřídouška	17
Heřmánek	21
Měsíček	25
Pampeliška	29
Podběl	33
Třezalka	37
Sléz	41
Sedmikráska	45
Řebříček	49
Kostival	53
Přeslička	57
Šalvěj	61
Kokoška	65
Kontryhel	69

Předmluva

„Léčivé poklady, zjevte se hned,
ať uzdravit můžete celičký svět.
Nechť si každý utrhnout vás může
a vaše síla od neduhů mu pomůže.“

Milé děti,

toto je prastaré tajemné zaklínadlo, které
pronesla před velmi dlouhou dobou nejmocnější
víla přírody Naturie a věřte nebo ne, její kouzlo
trvá dodnes.

Proto vám přeju mnoho štěstí při objevování
léčivých pokladů.

Jitrocel

Prásk! Za chvílku ozářil blesk celou oblohu.
Už několik dní lilo jako z konve.

„Brr, to je ale počasí,“ nařikal Teo,
„a já mám takovou chuť na žaludové koláčky
s jeřabinami.“

Jeho maminka zakroutila hlavou: „Teo, vždyť
víš, že je to v dešti pro nás skřítky nebezpečné.
Snadno uklouzneme a zraníme se.“

Ale všechno domlouvání bylo úplně zbytečné.
Teo byl totiž pěkně paličatý skřítek. Jen co se
maminka otočila zády, hop a skok, Teo byl pryč.

„Tradááá, to je paráda,“ halekal skřítek
a sjížděl po zadku louku na místo, kde
rostly jeřabiny. „Pche, vždyť to není vůbec
nebezpečné,“ výskal jako na lesy.

Že by se mamka skřítková strachovala
zbytečně?

„Pomóc, ono to nebrzdí!“ Ted’ už Teo nezněl vůbec radostně, naopak měl strach.

Buch! Bum! Bác!

„Au, to bolí!“ fňukal skřítek. Aby také ne, když jeho jízda po mokré trávě skončila nárazem do pařezu!

„No tys tomu dal,“ ozvalo se Teovi za zády. Ten se otočil a div mu nevypadly oči z důlků. Před ním stál mužiček ve zbroji a s kopím v ruce.

„Jsem rytíř Jitrocel, a když vidím tvá sedřená kolena a lokty, myslím, že budeš potřebovat mou pomoc.“

„Jak bys mi mohl pomoci, vždyť jsi ještě menší než já,“ povzdychl si Teo.

„Menší možná, ale svou mocí zahojím každou ránu,“ prohlásil Jitrocel neohroženě a kamsi odběhl.

„Au! To to bolí,“ naříkal Teo a snažil se vyškrábat na nohy.

Než se však vůbec
stihl postavit, rytíř
Jitrocel byl tu.

V náručí přinesl
spousty úzkých,
špičatých listů.

„To je moje
bylinka, uzdraví
každé odřené
kolínko,“ vysvětloval

Jitrocel. Opatrně přikládal na skřítkova kolena
a lokty rozemnuté lístky jitrocele kopinatého.
To, aby se uvolnila kouzelná šťáva.

„Mamka měla pravdu, neměl jsem chodit ven
v tomhle počasí.“

„Inu, maminky mají vždycky pravdu,“
odpověděl Jitrocel s úsměvem. Nakonec
společně nasbírali jeřabiny. Snad jim ty koláče
maminka upeče. Kdo ví?

Kopřiva

„Au, to pálí,“ zlobila se Evelína, dcera královny Žulových skal. „Zahradníku! Ihned vytrhej tu žahavici žahavou!“ vykřikla a ručkou si třela požahané lýtko.

Kolem Evelíny poskakoval malý skřítek, který s těžkým srdcem plnil každyčkový její vrtoch. „Ach jo, promiň, kopřivo,“ omlouval se každé rostlince, kterou vytrhl.

„S námi si nedělej starosti, ona Evelína nás sama ještě bude prosit, abychom tu rostly,“ odpověděla kopřiva a pak se odmlčela. A měla pravdu? Uvidíme.

Přišla zima a s každou další sněhovou vločkou Evelína ztrácela sílu a energii. Nikdo si s ní nevěděl rady. Však její matka královna vyslala posly do všech světových stran, ale nikdo jim nedokázal pomoci.

Až jednou, bylo to v březnu, kdy se vše pomalu probouzelo po zimě, zaklepal kdosi na bránu království. Buch, buch, buch.

Vrz a skříp. Otevřely se dveře do komnaty, kde ležela bledá Evelína a vzdychala a vzdychala.

„Děvečko, koukám, koukám, že jsi úplně bez síly,“ pronesla stařenka. Sáhla do hluboké kapsy své sukně a vytáhla pytlíček.

„Na, tu máš, kopřivový čaj. Ten vyžene vše zlé a dodá ti sílu,“ řekla stařenka a dodala: „Koukej ho pít poctivě! Žádné podfuky, nebo to nepomůže.“

A byla fuč.

Evelína tedy opravdu den co den pila pravý kopřivový čaj a s každým douškem jí bylo o trochu lépe.

Po týdnů už měla zase sílu jako dřív. Vyběhla na zahradu, kde bylo již jaro v plné síle a kráse. Když tu náhle...

„Au, to pálí!“ vykřikla a ručkou si třela lýtko. Královská dcera se sehnula, a ejhle, co neviděla? Kopřiva?!

„Zahradní...“ užuž chtěla zavolat zahradníka, aby pálivou rostlinu vytrhal. Vtom se zarazila, zamyslela se a mírně se usmála.

„Ne ne, tebe, milá kopřivo, vytrhat nenechám. Na to jsi tuze léčivá bylinka,“ pronesla Evelína a byla ráda, že si kopřiva našla cestu zpět do královské zahrady.

Mateřídouška

„Grrr, zase podzim. Počasí stojí za starou belu. Nesnáším to!“ brblal si pro sebe malý, kulatý hejkal Kejhula a mračil se víc než tisíc čertů.

Stačilo mu chvílku sledovat vílu Říjenku, která mávala čarovnou hůlkou a barvila všechno listí do odstínů žluté, červené a hnědé. A dobrá nálada byla tatam.

„Přesně, jak jsem řekl. Nemám rád podzim!“ a s těmito slovy odkráčel Kejhula do své chaloupky pod vysokou jedlí.

Hejkal nebyl zlý, ale byl to občas pořádný mrzout, a to hlavně na podzim. To ano.

Od jara až do podzimu hlídal všechna lesní zvířátka, a jakmile do lesa vkročil člověk, ihned je varoval. Že jste ho nikdy neslyšeli? Tak to se pletete. Nevěříte? Tak poslouchejte.

„Krá, krá! Člověk! Vrkú, vrkú! Schovat!“

Kejhula uměl napodobit snad všechny zvuky zvířátek, však se s nimi také kamarádil. A odtud právě pramenila jeho špatná nálada.

Celé jaro, léto i část podzimu si měl s kým hrát, s kým se smát a dovádět. Ale teď to zase mělo být několik měsíců jinak. Všichni jeho přátelé buď odletěli za teplem, nebo se chystají celou dlouhou zimu prospat. A našemu milému Kejhulovi z toho bylo smutno už teď.

„Ťuk, ťuk! Kejhulo, no tak, otevři. Víím, že jsi mrzutý,“ volala víla Říjenka, která si všimla jeho nálady.

„Jdi pryč! S tímhle mi stejně nepomůžeš!“

„A co když ano?“ nedala se odbýt Říjenka.

Hejkalovi to vrtalo hlavou natolik, že otevřel a pustil vílu k sobě do chaloupky pod vysokou jedlí.

Víla se rozhlédla po útulné hejkalově chaloupce. „Máš to tu moc pěkné.“

„Hmmm, ale celou zimu tu budu sám!“
zabručel Kejhula.

„Tady máš,“ a podávala mu bavlněný pytlíček plný voňavé bylinky. „Nasypej si to do teplé vody a vykoupej se v tom. Ona mateřídouška má kouzelnou moc odstranit špatnou náladu.“

Hejkal Kejhula zůstal stát s otevřenou pusou.

„A zítra, až budeš mít po mateřídouškové koupeli lepší náladu, můžeš za mnou přijít pod velký kaštan. Bude legrace. Zahrajeme si Kaštane, pukni!“

Heřmánek

„Ajajaj, to jsem tomu zase dal!“ ozýval se naříkavý hlásek zpoza jeskyně. Skuhrání a bědování se neslo po celých horách.

„Au, ó, já hlupák starý! To jsem tomu zase dal! Au!“ plakal ohromný trol Gunar, který se zatoulal odkudsi z velehor sem k nám. Ležel tam jak hromádka neštěstí, mohutné ruce měl položené na břicho a naříkal.

Já vím, říkáte si, že každého z nás někdy bolí břicho, ale jakmile začne břichabol u trolů, je to pořádná patálie. To mi věřte. S každým zaskuhráním se totiž z hor uvolní veliké a těžké kameny, které se valí dolů a mohou způsobit pořádné neštěstí.

A to právě teď hrozilo v těch našich horách.

„Hej hola, co tak skuhráš?“ zeptal se malý, kulatý čaroděj Maximus.

„Když já – au, au, au – snědl vše – auuuu, moje břicho –, co jsem našel!“

„Tos tomu dal,“ ušklíbl se čaroděj a dodal: „Běžně nikomu nepomáhám. Ale tady hrozí, že se uvolní ohromné kamení a zavalí i naši čarodějnou vesnici.“

„Au, au, au!“

Maximus už na nic nečekal, nasedl na koště a frr pryč. Přesně věděl, kam má letět – za svým čarodějným dědou, který byl v čarodějném světě něco jako pan doktor.

Buch, buch, buch... Tloukl Maximus na dveře.

„Pojď dál,“ ozval se děda.

Malý čaroděj ze sebe rychle vysypal, proč přišel a co potřebuje.

„To bude těžké,“ zamyslel se děda a rukou hladil svůj dlouhý, bílý vous.

„Mátu ne, sedmikrásku taky ne, kopřivu už vůbec ne. Hmm, co já bych tak tomu trolovi

mohl dát,“ přemýšlel děda a popocházel po své zahrádce od jedné bylinky k druhé.

„Mě mu dej,“ ozvalo se slabě.

Děda se otočil za hláskem a jeho obličej se rozjasnil. „To je ono! Heřmánek potřebuje!“

Rychle natrhal hrst heřmánku a podal ji Maximovi. „Uvař z toho čaj, až ho trol vypije, uleví se mu a bude po bolesti.“

Jak děda řekl, tak se také stalo. Gunar heřmánkový čaj vypil a zanedlouho ho skutečně bříško bolet přestalo.

Inu, snad se i Gunar poučí, že není dobré sníst vše, co najde.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Kouzelný herbář.
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.